

Служба „Преса и
информация“

Съд на Европейския съюз
ПРЕССЪОБЩЕНИЕ № 84/20

Люксембург, 9 юли 2020 г.

Решение по дело C-297/19
Naturschutzbund Deutschland - Landesverband Schleswig-Holstein
e.V./Kreis Nordfriesland

Публичноправните юридически лица могат да носят отговорност за екологичните щети, причинени от дейности, извършвани в интерес на общността по силата на делегирана по закон задача, като експлоатацията на помпена станция за отводняване на земеделски площи

През периода 2006-2009 г. част от полуостров Айдерщедт, намиращ се в западната част на провинция Шлезвиг-Холщайн (Германия), е класифицирана като „защитена зона“ по-специално поради присъствието на черна рибарка, защитена водна птица. Съгласно плана за управление защитената зона на този вид в по-голямата си част се експлоатира традиционно като пасища на големи площи. За да бъде заселен и използван за селскостопанска дейност, полуостров Айдерщедт се нуждае от отводняване. За тази цел Deich- und Hauptsielverband Eiderstedt, обединение за управление на водите и почвата, учредено под формата на публичноправно юридическо лице, експлоатира помпена станция, която отводнява целия район на действие на обединението. Тези процеси по изпомпване, които водят до намаляване на равнището на водата, са част от задачата му да поддържа повърхностните води, която му е делегирана по силата на закона като публичноправно задължение.

Тъй като счита, че с експлоатацията на тази помпена станция Deich- und Hauptsielverband Eiderstedt е причинило екологични щети в ущърб на черната рибарка, Naturschutzbund Deutschland - Landesverband Schleswig-Holstein, сдружение за защита на околната среда, подава пред регион Северна Фризия искане за налагане на мерки за ограничаване и поправяне на тези щети, което е отхвърлено. В подкрепа на искането си сдружението се позовава на германското законодателство, прието за транспониране на Директива 2004/35 относно екологичната отговорност¹. Тази директива създава рамка за екологична отговорност за предотвратяване и отстраняване, наред с другото, на причинените от трудови дейности екологични щети на видове и естествени местообитания, посочени по-специално в Директивата за местообитанията² и Директивата за птиците³.

Приложение I, трета алинея, второ тире от **Директива 2004/35** позволява обаче на **държавите членки да предвидят освобождаване на собствениците и на операторите от отговорност, когато причинените щети на защитени видове и природни местообитания са резултат от „нормалното управление“ на съответните места. Германия се е възползвала от тази възможност.**

В този контекст Bundesverwaltungsgericht (Федерален административен съд, Германия), сезиран с отхвърлянето на искането на сдружението за защита на околната страна, решава

¹ Директива 2004/35/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 21 април 2004 година относно екологичната отговорност по отношение на предотвратяването и отстраняването на екологичните щети (ОВ L 143, 2004 г., стр. 56; Специално издание на български език, 2007 г., глава 15, том 11, стр. 168).

² Директива 92/43/ЕИО на Съвета от 21 май 1992 година за опазване на естествените местообитания и на дивата флора и фауна (ОВ L 206, 1992 г., стр. 7; Специално издание на български език, 2007 г., глава 15, том 2, стр. 109).

³ Директива 2009/147/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 30 ноември 2009 година относно опазването на дивите птици (ОВ L 20, 2010 г., стр. 7).

да отпрати до Съда запитване дали и при какви условия дейност, като експлоатацията на помпена станция за отводняване на земеделски площи, може да се счита за произтичаща от „нормалното управление на местата“ по смисъла на Директива 2004/35. Освен това запитващата юрисдикция моли Съда да уточни дали такава дейност може, поради факта че се извършва в интерес на общността по силата на делегирана по закон задача, да се счита за „трудова дейност“ по смисъла на Директива 2004/35.

В решението си от 9 юли 2020 г. Съдът посочва, че **понятието „нормалното управление на местата“ трябва да се тълкува в смисъл, че обхваща всяка мярка, която позволява добро управление или организация на местата със защитени видове или природни местообитания, в съответствие по-специално с широко признатите селскостопански практики.**

В това отношение Съдът уточнява, че **управлението на местата със защитени видове и природни местообитания по смисъла на Директивата за местообитанията и Директивата за птиците може да се счита за „нормално“ само ако е в съответствие с целите и задълженията, предвидени в тези директиви, и по-специално с всички мерки за управление, приети от държавите членки въз основа на посочените директиви, като тези, които се съдържат в документите на местообитанието и в целевите документи, посочени в приложение I, трета алинея, второ тире от Директива 2004/35.** При тези обстоятелства Съдът приема, че **нормалното управление на местата може да обхваща по-специално извършваните в тях селскостопански дейности, включително такива, които могат задължително да ги допълват като напояване и отводняване, и следователно експлоатацията на помпена станция.**

Съдът освен това уточнява, че националният съд, който следва да прецени нормалния характер на мярка за управление, може, когато документите за управление на местата не съдържат достатъчно указания, да прецени тези документи с оглед на целите и задълженията, предвидени в Директивата за местообитанията и Директивата за птиците, и с помощта на норми на вътрешното право, които са приети за транспонирането на тези директиви, или при липса на такива, които са съвместими с духа и целта на посочените директиви.

Освен това Съдът припомня, че съгласно приложение I, трета алинея, второ тире от Директива 2004/35 нормалното управление на местата може да произтича и от практика, упражнявана от собствениците или операторите в минал период. Съдът постановява, че това правило обхваща мерките за управление, които към датата на настъпване на щетата, са прилагани през достатъчно дълъг период от време и са общопризнати и установени, за да могат да се считат за обичайни за съответните места, при условие обаче че те не поставят под въпрос изпълнението на целите и задълженията, предвидени в Директивата за местообитанията и в Директивата за птиците.

Що се отнася до въпроса дали дейност, упражнявана от публичноправно юридическо лице в интерес на общността по силата на делегирана по закон задача, като експлоатацията на помпена станция за отводняване на земеделски площи, може да представлява „трудова дейност“ по смисъла на Директива 2004/35, Съдът потвърждава, че този израз обхваща всички дейности, упражнявани професионално, за разлика от тези, които се упражняват за изцяло лични или домашни цели, независимо от факта дали тези дейности са свързани с пазара, или имат конкурентен характер.

ЗАБЕЛЕЖКА: Преюдициалното запитване позволява на юрисдикциите на държавите членки, в рамките на спор, с който са сезирани, да се обърнат към Съда с въпрос относно тълкуването на правото на Съюза или валидността на акт на Съюза. Съдът не решава националния спор. Националната юрисдикция трябва да се произнесе по делото в съответствие с решението на Съда. Това решение обвързва по същия начин останалите национални юрисдикции, когато са сезирани с подобен въпрос.

Неофициален документ, предназначен за медиите, който не обвързва Съда
[Пълният текст](#) на съдебното решение е публикуван на уебсайта CURIA в деня на обявяването
За допълнителна информация се свържете с Corina-Gabriela Socoliuc ☎ (+352) 4303 4293